

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 4 marca 2010 r.

**o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu
i wyrobów tytoniowych**

(druk nr 802)

USTAWA z dnia 9 listopada 1995 r. O OCHRONIE ZDROWIA PRZED NASTĘPSTWAMI UŻYWANIA TYTONIU I WYROBÓW TYTONIOWYCH (Dz.U. z 1996 r., Nr 10, poz. 55, z 1997 r. Nr 121, poz. 770, Nr 88, poz. 554, z 1999 r. Nr 96, poz. 1107, z 2003 r. Nr 229, poz. 2274)

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) "tytoń" - rośliny tytoniowe uprawne rodzaju *Nicotiana*,
- [2) "wyroby tytoniowe" - wszelkie wyprodukowane z tytoniu wyroby, takie jak papierosy, cygara, cygaretki, tytoń fajkowy, machorka, tabaka i inne, zawierające tytoń lub jego składniki, z wyłączeniem środków farmaceutycznych zawierających nikotynę,
- 3) "wyroby tytoniowe bezdymne" - wyroby tytoniowe przeznaczone do wążania (tabaka), ssania, żucia lub wprowadzania do organizmu w innej postaci, z wyłączeniem środków farmaceutycznych zawierających nikotynę,]
- <2) „wyroby tytoniowe” - wszelkie wyprodukowane z tytoniu wyroby, takie jak papierosy, cygara, cygaretki, tytoń fajkowy, machorka i inne, zawierające tytoń lub jego składniki, z wyłączeniem produktów leczniczych zawierających nikotynę,
- 3) „wyroby tytoniowe bezdymne” - wyroby tytoniowe przeznaczone do wążania (tabaka), ssania, żucia lub wprowadzania do organizmu w innej postaci, z wyłączeniem produktów leczniczych zawierających nikotynę,>
- 4) "rekwizyty tytoniowe" - artykuły i przyrządy przeznaczone do używania tytoniu, jak papierośnice, cygarniczki, bibułki papierosowe, urządzenia do zwijania papierosów, fajki oraz przybory do ich czyszczenia i nabijania, popielniczki, obcinacze do cygar itp. (z wyłączeniem zapalniczek i zapalek),
- [5) "reklama wyrobów tytoniowych" - publiczne rozpowszechnianie wizerunków marek wyrobów tytoniowych lub symboli graficznych z nimi związanych, a także nazw i symboli graficznych firm produkujących wyroby tytoniowe, nie różniących się od nazw i symboli graficznych wyrobów tytoniowych, służących popularyzowaniu marek wyrobów tytoniowych; za reklamę nie uważa się informacji używanych do celów

handlowych pomiędzy firmami zajmującymi się produkcją, dystrybucją i handlem wyrobami tytoniowymi,]

<5) „reklama wyrobów tytoniowych” - rozpowszechnianie komunikatów, wizerunków marek wyrobów tytoniowych lub symboli z nimi związanych, a także nazw i symboli graficznych firm produkujących wyroby tytoniowe, nieróżniące się od nazw i symboli graficznych wyrobów tytoniowych, służących popularyzowaniu marek wyborów tytoniowych; za reklamę nie uważa się informacji używanych do celów handlowych pomiędzy firmami zajmującymi się produkcją, dystrybucją i handlem wyrobami tytoniowymi,>

6) "informacja o wyrobach tytoniowych" - informacja o markach wyrobów tytoniowych oraz o zawartości substancji szkodliwych, nie zawierająca przekazu zachęcającego do zakupu lub używania wyrobów tytoniowych, umieszczona wyłącznie w punktach sprzedaży tych wyrobów,

6a) "substancje smoliste" - surowy, bezwodny beznikotynowy kondensat dymu tytoniowego,

6b) "nikotyna" - alkaloidy nikotynowe,

6c) "tlenek węgla" (CO) - bezbarwny, bezwonny gaz, który powstaje w wyniku niepełnego spalania substancji organicznych, występujący w fazie gazowej dymu papierosowego,

6d) "dodatek" - wszelkie substancje lub składniki z wyłączeniem liści tytoniu lub innych naturalnych lub nieprzetworzonych elementów tytoniu używane przy produkcji wyrobu tytoniowego i obecne w gotowym wyrobie, nawet w formie zmienionej, uwzględniając także papier, filtr, farby i kleje,

[7) "promocja wyrobów tytoniowych" - publiczne rozdawanie wyrobów tytoniowych lub rekwizytów tytoniowych, organizowanie degustacji, premiowanej sprzedaży wyrobów tytoniowych, konkursów opartych na zakupie wyrobów lub rekwizytów tytoniowych oraz inne formy publicznego zachęcania do nabywania lub używania wyrobów tytoniowych,]

<7) „promocja wyrobów tytoniowych” - publiczne rozdawanie wyrobów tytoniowych lub rekwizytów tytoniowych, organizowanie degustacji, premiowanej sprzedaży wyrobów tytoniowych, oferowanie wyrobów tytoniowych konsumentom po obniżonej cenie w stosunku do ceny wydrukowanej na opakowaniu jednostkowym wyrobu, organizowanie konkursów opartych na zakupie wyrobów lub rekwizytów tytoniowych oraz inne formy publicznego zachęcania do nabywania lub używania wyrobów tytoniowych, bez względu na formę dotarcia do adresata,>

8) "sponsorowanie" - wspieranie w formie finansowej lub rzeczowej działalności osób i instytucji, związane z eksponowaniem nazw produktów i firm handlowych oraz ich symboli graficznych[.]<,>

<9) „palarnia” - wyodrębnione konstrukcyjnie od innych pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych pomieszczenie, odpowiednio oznaczone, służące wyłącznie do palenia wyrobów tytoniowych zaopatrzone w wywiewną wentylację mechaniczną lub system filtracyjny w taki sposób, aby dym tytoniowy nie przenikał do innych pomieszczeń.>

Art. 5.

[1. Zabrania się palenia wyrobów tytoniowych poza pomieszczeniami wyodrębnionymi i odpowiednio przystosowanymi:

- 1) w zakładach opieki zdrowotnej, z zastrzeżeniem ust. 2,*
- 2) w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych,*
- 3) w pomieszczeniach zakładów pracy oraz innych obiektów użyteczności publicznej, a w małych, jednoizbowych lokalach gastronomicznych - poza wyraźnie wyodrębnionymi miejscami.]*

<1. Zabrania się palenia wyrobów tytoniowych, z zastrzeżeniem art. 5a:

- 1) na terenie zakładów opieki zdrowotnej i w pomieszczeniach innych obiektów, w których są udzielane świadczenia zdrowotne,**
- 2) na terenie szkół i placówek systemu oświaty, a także placówek opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej,**
- 3) na terenie uczelni,**
- 4) w pomieszczeniach zakładów pracy innych niż wymienione w pkt 1 i 2,**
- 5) w pomieszczeniach obiektów kultury i wypoczynku do użytku publicznego,**
- 6) w lokalach gastronomiczno-rozrywkowych,**
- 7) w środkach pasażerskiego transportu publicznego oraz w obiektach służących obsłudze podróżnych,**
- 8) na przystankach komunikacji publicznej,**
- 9) w pomieszczeniach obiektów sportowych,**
- 10) w ogólnodostępnych miejscach przeznaczonych do zabaw dzieci,**
- 11) w innych pomieszczeniach dostępnych do użytku publicznego.>**

[1a. Za wprowadzenie zakazu palenia tytoniu w miejscach, o których mowa w ust. 1, odpowiedzialny jest właściciel lub użytkownik obiektu.]

<1a. Właściciel lub zarządzający obiektem lub środkiem transportu, w którym obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych, umieści w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na danym terenie lub środku transportu, zwane dalej „informacją o zakazie palenia tytoniu”.>

[2. W szczególnych przypadkach lekarz prowadzący leczenie może zezwolić pacjentowi przebywającemu w zakładzie opieki zdrowotnej na odstępstwo od zakazu palenia wyrobów tytoniowych.

3. Minister właściwy do spraw obrony narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych i minister właściwy do spraw sprawiedliwości określą, w drodze rozporządzeń, zasady dopuszczalności używania wyrobów tytoniowych na terenie podlegających im obiektów.]

4. Rada gminy może ustalić, w drodze uchwały, dla terenu gminy inne niż wymienione w ust. 1 miejsca przeznaczone do użytku publicznego jako strefy wolne od dymu tytoniowego.

<Art. 5a.

1. Właściciel lub zarządzający może wyłączyć spod zakazu określonego w art. 5 indywidualne pokoje w obiektach służących celom mieszkalnym (a w szczególności w hotelach, schroniskach, domach studenckich, domach zakonnych).
2. Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Sprawiedliwości określają, w drodze rozporządzeń, szczególne warunki używania wyrobów tytoniowych na terenie podlegających im obiektów oraz środków przewozu osób, uwzględniając potrzebę zachowania miejsc pracy, nauki i służby jako stref wolnych od dymu tytoniowego oraz ochrony niepalących przed dymem tytoniowym.
3. Właściciel lub zarządzający może wyznaczyć palarnię:
  - 1) w domach pomocy społecznej lub domach spokojnej starości,
  - 2) w hospicjach,
  - 3) na terenie zakładów opieki zdrowotnej,
  - 4) na terenie uczelni, szkół i placówek systemu oświaty, a także placówek opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej,
  - 5) w pomieszczeniach zakładów pracy innych niż wymienione w pkt 3 i 4,
  - 6) w pomieszczeniach obiektów kultury i wypoczynku do użytku publicznego,
  - 7) w lokalach gastronomiczno-rozrywkowych,
  - 8) w innych pomieszczeniach dostępnych do użytku publicznego.
4. Właściciel lub zarządzający może wyłączyć spod zakazu określonego w art. 5 wydzielone pomieszczenie w lokalach gastronomiczno-rozrywkowych, a w przypadku jednoizbowych lokali gastronomiczno-rozrywkowych, w których powierzchnia tej izby nie przekracza 100 m², właściciel lub zarządzający podejmie decyzję, czy lokal w całości przeznaczyć dla osób niepalących, czy dla osób palących, o czym w widoczny sposób informuje przy wejściu do lokalu.>

Art. 6.

[1. *Zabrania się sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom do lat 18.*]

- <1. **Zabrania się sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom do lat 18. W miejscu sprzedaży wyrobów tytoniowych umieszcza się widoczną i czytelną informację o treści: „Zakaz sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom do lat 18 (art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych)”.**>
- 1a. W przypadku wątpliwości co do pełnoletności kupującego wyroby tytoniowe sprzedawca może zażądać okazania dokumentu potwierdzającego wiek kupującego.
  2. Zabrania się sprzedaży wyrobów tytoniowych na terenie zakładów opieki zdrowotnej, szkół i placówek oświatowo-wychowawczych oraz obiektów sportowo-rekreacyjnych.
  3. Zabrania się sprzedaży wyrobów tytoniowych w automatach.
  4. Zabrania się sprzedaży papierosów w opakowaniach zawierających mniej niż dwadzieścia sztuk oraz luzem bez opakowania.

<5. Zabrania się sprzedaży detalicznej wyrobów tytoniowych w systemie samoobsługowym.>

Art. 8.

1. Zabrania się reklamowania i promocji wyrobów tytoniowych, rekwizytów tytoniowych i produktów imitujących wyroby lub rekwizyty tytoniowe oraz symboli związanych z używaniem tytoniu, a w szczególności:
    - 1) w telewizji, radiu, kinach, zakładach opieki zdrowotnej, szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych, w prasie dziecięcej i młodzieżowej, na terenie obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz w innych miejscach publicznych,
    - 2) w prasie innej niż wymieniona w pkt 1,
    - 3) na plakatach, w tym plakatach wielkoformatowych,
    - 4) w środkach usług informatycznych.
  2. Zabrania się sponsorowania przez firmy tytoniowe działalności sportowej, kulturalnej, oświatowej, zdrowotnej i społeczno-politycznej.
- <3. Zabrania się eksponowania w punktach sprzedaży przedmiotów imitujących opakowania wyrobów tytoniowych.>**

Art. 9.

1. Na każdym opakowaniu jednostkowym papierosów wprowadzanych do obrotu handlowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej powinny być w sposób widoczny, czytelny i trwałe umieszczone:
    - 1) dwa różniące się treścią ostrzeżenia przed szkodliwością używania tytoniu, jedno powszechne i jedno dodatkowe,
    - 2) informacje o zawartości substancji smolistych, nikotyny i tlenku węgla w jednym papierosie.
  2. Ostrzeżenia wymienione w ust. 1 pkt 1, sformułowane w języku polskim, zajmują powierzchnię nie mniejszą niż 30 % jednej z największych płaszczyzn opakowania jednostkowego i nie mniejszą niż 40 % drugiej z największych płaszczyzn opakowania jednostkowego.
  3. Przepis ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 stosuje się odpowiednio do innych wyrobów tytoniowych, z uwzględnieniem ust. 4 i 5.
- [4. Na opakowaniach wyrobów tytoniowych przeznaczonych do palenia, innych niż papierosy, występujących w handlu detalicznym, których najbardziej widoczne, największe płaszczyzny mają powierzchnie większe niż 75 cm², teksty ostrzeżeń o szkodliwości zajmują powierzchnie nie mniejsze niż po 22,5 cm² na każdej z tych płaszczyzn.]*
- <4. Na opakowaniach wyrobów tytoniowych przeznaczonych do palenia, innych niż papierosy, występujących w handlu detalicznym, których najbardziej widoczne, największe płaszczyzny mają powierzchnie większe niż 75 cm², ostrzeżenia o szkodliwości zajmują powierzchnie nie mniejsze niż po 22,5 cm² na każdej z tych płaszczyzn.>**

5. Na opakowaniach tabaki umieszcza się jedno ostrzeżenie o szkodliwości zajmujące nie mniej niż 30 % jednej największej, najbardziej widocznej płaszczyzny opakowania.
6. Informacje wymienione w ust. 1 pkt 2, sformułowane w języku polskim, zajmują powierzchnię nie mniejszą niż 10 % jednej z bocznych płaszczyzn opakowania jednostkowego papierosów.
7. Ostrzeżenia wymienione w ust. 1 pkt 1 umieszcza się także na opakowaniach zbiorczych występujących w handlu detalicznym, przeznaczając na nie co najmniej 30 % jednej z największych płaszczyzn opakowania i co najmniej 40 % drugiej z największych płaszczyzn opakowania.
8. Na informacjach o wyrobach tytoniowych, o których mowa w art. 2 pkt 6, umieszcza się widoczne i czytelne ostrzeżenie powszechne o szkodliwości używania tytoniu, zajmujące co najmniej 20 % powierzchni informacji.

Art. 12.

Kto:

- 1) produkuje lub wprowadza do obrotu handlowego wyroby tytoniowe, w których zawartość substancji szkodliwych przekracza dopuszczalne normy,
- 2) produkuje lub wprowadza do obrotu wyroby tytoniowe bezdymne, z wyjątkiem tabaki,
- 3) wprowadza do obrotu handlowego wyroby tytoniowe bez uwidocznienia na ich opakowaniu informacji o następstwach używania tytoniu lub o zawartości substancji szkodliwych,
- [4) reklamuje, promuje lub sponsoruje wyroby tytoniowe wbrew postanowieniom art. 8,]*
- <4) reklamuje, promuje lub sponsoruje wyroby tytoniowe wbrew postanowieniom art. 8 ust. 1 i 2,>**
- <5) eksponuje w punktach sprzedaży przedmioty imitujące opakowania wyrobów tytoniowych wbrew postanowieniom art. 8 ust. 3>**

podlega grzywnie do 200.000 zł albo karze ograniczenia wolności albo obu tym karom łącznie.

[Art. 13.

1. Kto:

- 1) *sprzedaje wyroby tytoniowe wbrew zakazom określonym w art. 6,*
- 2) *pali wyroby tytoniowe w miejscach objętych zakazami określonymi w art. 5,*
- 3) *dopuszcza na podległym mu terenie do palenia tytoniu wbrew zakazom określonym w art. 5*

podlega karze grzywny.

2. *W przypadkach określonych w ust. 1 orzekanie następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.]*

<Art. 13.

1. Kto:

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

◊ druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 1) sprzedaje wyroby tytoniowe wbrew zakazom określonym w art. 6,
  - 2) będąc właścicielem lub zarządzającym obiektem lub środkiem transportu, wbrew przepisom art. 5 ust. 1a, nie umieszcza informacji o zakazie palenia tytoniu
- podlega karze grzywny do 2 000 zł.
2. Kto pali wyroby tytoniowe w miejscach objętych zakazami określonymi w art. 5 podlega karze grzywny do 500 zł.
  3. W przypadkach określonych w ust. 1 i 2 orzekanie następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.>

Art. 15.

- <1.> W razie popełnienia czynu określonego w art. 12 pkt 1-3, 12a i 12b lub w art. 13 ust. 1 pkt 1 sąd może orzec przepadek wyrobów tytoniowych stanowiących przedmiot czynu zabronionego, choćby nie stanowiły one własności sprawcy.
- <2. W razie popełnienia czynu określonego w art. 12 pkt 5, sąd może orzec przepadek wyrobów imitujących wyroby tytoniowe stanowiących przedmiot czynu zabronionego, choćby nie stanowiły one własności sprawcy.>

USTAWA z dnia 14 marca 1985 r. O PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.)

Art. 4.

1. Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:
  - 1) higieny środowiska, a zwłaszcza wody do spożycia, czystości powietrza atmosferycznego, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach;
  - 2) utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic oraz osobowego i towarowego transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i morskiego;
  - 3) warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego;
- 3a) nadzoru nad jakością zdrowotną żywności;
- 4) warunków zdrowotnych produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi;
- 5) warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy;

- 6) higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz w ośrodkach wypoczynku;
  - 7) higieny procesów nauczania;
  - 8) przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, preparaty chemiczne lub wyroby obowiązków wynikających z ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, z późn. zm.) oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich wymienionych w tej ustawie;
  - 8a) (uchylony);
  - 8b) (uchylony);
  - 9) przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi[.]<;>
- <10) wymagań określonych w przepisach o zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym.>**
2. Do zakresu działania Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy również kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.